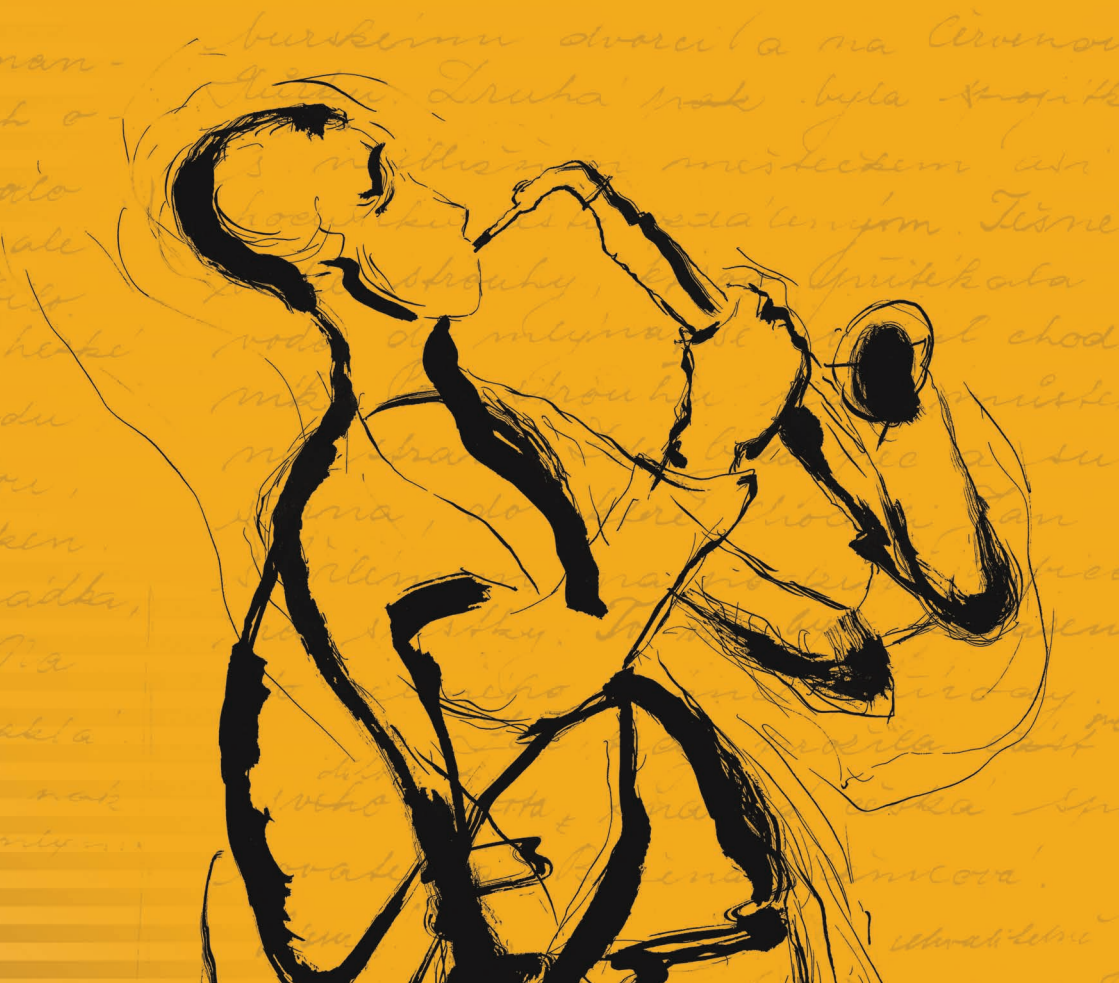

HOŘOVICE VÁCLAVA HRABĚTE

SBORNÍK XVII. BIENÁLE LITERÁRNÍ SOUTĚŽE
V OBORU POEZIE A PRÓZY

2026

PROGRAM FESTIVALU

Sobota 23. 5. 2026

- 13:00 hřbitov Lochovice **Pieta u hrobu Václava Hraběte**
- 14:00 Knihovna I. Slavíka **SEMINÁŘ A KONZULTACE S ČLENY POROTY**
Starý zámek Hořovice Přátelské i odborné povídání nad soutěžními díly.
- 16:00 Knihovna I. Slavíka **VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ literární soutěže**
Starý zámek Hořovice Moderuje Jitka Bret Srbová.
- 16:30 Knihovna I. Slavíka **KOMPONOVANÝ POŘAD LITERATURY A HUDBY**
Starý zámek Hořovice Závěrečný program bienále.
Autorské čtení: **Apolena Vybíralová, Kristina Hamplová**
Hraje: **Mirka Volfová**

Změna programu vyhrazena!

Záštitu nad literární soutěží převzalo
České centrum mezinárodního PEN klubu.

Soutěž je realizována za finanční podpory
společnosti Vodovody a kanalizace Beroun.

Partnerem soutěže je časopis Tvar, obydleník živé literatury.

HOŘOVICE
VÁCLAVA HRABĚTE

2026

SBORNÍK XVII. BIENÁLE LITERÁRNÍ SOUTĚŽE
PRO ZAČÍNÁJÍCÍ AUTORY

HOŘOVICE VÁCLAVA HRABĚTE

Porota

(jmenovaní jsou uvedeni bez akademických titulů)

Předseda poroty

Jiří Zizler – literární teoretik - Ústav pro českou literaturu AV ČR – poezie

Členové poroty

Ondřej Vaculík – novinář, spisovatel

a předseda Českého centra Mezinárodního PEN klubu – próza

Jitka Bret Srbová – spisovatelka a redaktorka – próza

Lenka Kuhar Daňhelová – spisovatelka, redaktorka a překladatelka – poezie

Poezie často bývá nadčasová i aktuální zároveň. Rodí se ze svojí doby, reaguje na ni, vede s ní dialog nebo se jí vzpírá, sleduje její poryvy a nálady, trendy i události. Stejně tak ale směřuje k otázkám, výzvam a tématům univerzálním a věčným, které tu s námi přebývají odjakživa. Obojí tíhnout se k sobě někdy přibližují a jindy zase oddalují podle toho, jak se mění společenské i individuální důrazy, potřeby a popudy. Někdo se stane básníkem slonovinové věže, uzavřeným světu a praktickému životu, jiný naopak buřičem či angažovaným sociálním agitátorem – existují i tací, kteří si obě role postupně prohodí. Patron naší soutěže Václav Hrabě ve svojí tvorbě odrážel vůni času proměn a nadějí, ale jeho verše prostupují i ideály tolik příznačné pro dychtivé a rozjitřené mládí s jeho energií i jedinečnou senzitivitou. Mezi přispěvateli se v minulých desetiletích vždy objevovalo více autorů, jejichž poezie vycházela z hlubokého vztahu k Hraběti a kteří se mu stylem chtěli podobat, nikoli snad jako epigoni, ale jako jeho následovníci. Letos jsem v soutěžních pracích nikoho takového neobjevil. Nevím, co to znamená, může to být jen náhoda, ale vím, že mi trochu zatrnulo a po hrabětovských textech se mi zastesklo. Ale možná to jen poukazuje k tomu, že naši soutěžící chtějí kráčet svou vlastní cestou. Začínající básník se vždy nachází na trajektorii k výrazu, který v něm pomalu dozrává pomocí vlivů, inspirace i zkušenosti, přetavuje puzení vyjádřit se v básnickou řeč. Subjekt se stává tvůrcem, vstupuje do jazyka, jazyk vstupuje do něj a v optimálním případě k němu přichází Poezie a ovládne pohyb jeho touhy a vůle, které plně obrátí a zaměří ke Slovu. Mezi básníky se těžko stanovuje pořadí, poezii nelze převádět na body a procenta. Když se kdysi setkal Vladimír Holan s velkým britským básníkem Dylanem Thomasem, domlouvali se gesty – jakmile jeden vyslovil jméno světoznámého poety, druhý ukazoval rukama, jak je podle něj velký. Jde o lepší přístup, než sestavovat žebříčky – proto je i naše tabulka relativní. Přejeme budoucí úspěch těm oceněným, těm, na něž ocenění teprve čekají, i těm, pro něž literatura nebude osudem. Okouzlení i naplnění poezií mohou být všichni.

Jiří Zizler

Všichni prožíváme podobné radosti i trápení, nikomu z nás se nevyhýbají tragické prožitky a bolest. Většinou nejsou nijak výjimečné a originální. To, co je výjimečnými činí, je naše schopnost o nich podat druhým zprávu.

V ní už se zrcadlí, nakolik dobře známe svůj jazyk, jak suverénně se v něm pohybujeme a zda dokážeme dát svým leckdy banálními prožitkům nějaký přesah.

Protože naše životy se při pohledu z velké výšky jeví banálně.

A přesto je každý den zázrak.

Uvědomění si tohoto rozporu, duality v našem myšlení a počínání, nás možná může nasměrovat k tomu, abychom se tuto nejednoznačnost pokusili uchopit a zpracovat.

K tomu nám nepomůže jen samotná touha něco sdělit.

Abychom se mohli pokusit říct něco, co bude mít potenciál zaujmout, dotknout se ostatních, musí v tom najít i kus svého příběhu. A my ten příběh musíme být schopni načrtnout. Nepomůže ani tak originalita našich myšlenkových pochodů, nýbrž naše schopnost je vyjádřit. Ta schopnost se tříbí nejen neustálými pokusy psát a během psaní se cvičit v hledání toho správného výrazu. Velmi nám při naší cestě pomáhá, když známe tvorbu jiných, když čteme, přemýšlíme o ní, a klidně i mluvíme s jinými. Když se necháme vtáhnout do světa jiných spisovatelů a básníků a sledujeme zevnitř jejich světy. Tak se seznamujeme nejen s tím, jak se dá v psaní rozlétnout, ale taky, jak se přitom dá pracovat s jazykem, tříbíme svůj jazykový cit. Čtení nám poskytuje útěchu i v časech, kdy nás naše vlastní tvůrčí pnutí opustí, nebo se nám z nejrůznějších důvodů psát nedaří.

I když naše školní osnovy zamrzly u literatury 19. a 20. století, máme naštěstí dost možností pátrat po zajímavé tvorbě současných autorů v knihovnách. A tak vás zvu k tomu ohromnému dobrodružství jejich objevování. Čtěte, nenechtejte si protéct mezi prsty už ani minutu.

A taky: nepřestávejte psát, nepřestávejte být zvědaví, nepřestávejte na sobě pracovat – na mnoha příspěvcích je poznat, že jejich autorky či autoři jsou na slibném počátku. Pokud na tomto místě s pocitem sebeuspokojení neustrnete, pokud budete chtít o psaní vědět víc a víc a budete své znalosti prohlubovat, dost možná se tady potkáme i příště a po pár letech budeme dost možná na vaši tvorbu narážet v časopisech, antologiích a třeba i samostatných knihách. Kéž to není váš jediný a hlavní cíl a – kéž se vám to podaří a přinese radost vám i jiným.

Lenka Kuhar Daňhelová

HVH 2026

OBOR POEZIE

1. místo – POEZIE

Ondřej Kořínek

Moře

Ondřej Kořínek

Praskající úpění se odráželo od stěn
V zlověstné ozvěně tlel nejširší z kmenů

Čelem k bezbřehým strastem
Vyplulo těleso

Neuháněj,
v žadonicím moři trav
nedojdeš klidu.

Dopoledne

Ondřej Kořínek

Vyjadřuješ se dlouhými větami
Příběh na dvacet stran
o něčem nevyvinutém

Horko rozpouští odhodlání
gesto dopoledního ticha

Liknavě povláváš na nábřeží
Zatímco z druhého patra padá
poslední kapka

Jaro

Ondřej Kořínek

S voňavým podbělem v hrsti
Procházím krajem kvetoucích jehněd
A jako augur věštím z poštolčího letu

Jaro pulzuje v zurčení vod
V barvách tiše se vkrádajících
V tlukotu v hrudi

— **Ondřej Kořínek**

Šternberk

Děšť

Ondřej Kořínek

Kůra stromů zčernala deštěm
Bojácni se od ní drží dál
Jeden krok napřed

Tak voní plnokvětý týden.

Vždycky se začíná chladným pokojem
Nasákým pondělím

Mdlé uvítání

Ondřej Kořínek

Rozpínám malátné mlžné údy
Ve vleklou tmou
V prosvítání

Pod betonovými přístřešky
Opět číhá předjarní nevolnost
Mdlé uvítání
Nedovol jim to

Prosím, jen jim nedovol, aby tě vezli
Překládali, táhli, vyklápěli
Aby tě nakonec
Docela odhalili

Může být mou matkou, nemusím se však cítit býtí jejím dítětem

Daniela Kulhavá

I.

Ze země vzhlížím

k obryni zabírající celý prostor Páchne cibulí

Pláču právě z ní Co tě to napadá? Světlo z
trouby hrozivě bliká oranžový med potahuje
svět O-O-O-Oranžová mandarinka pečlivě
rozpitvaná na měsíčkové organely oslazuje
polykanou krev

II.

Krev stéká do odtoku mísí

se s opížlanými vlasy hadí

klubka škrtící potrubí

Rdousí mě

Vlastní ruce rozšklebené v úsměvu

Opovrhují jí především však

opovrhují sebou Vrhám se k

ledové zemi její náruč

Zatímco si říkám nenávidím ji řežu

do sebe a nenávidím tu bytost již

jsm se stali

III.

Objetím vlastních rukou kompenzuji absenci mateřského tepla

Může být mou matkou nemusím se však cítit býtí jejím dítětem

Ani ona se necítí býtí matkou Tak jako já nerozumím

roli její dcery ona zakopává v příliš velkém kostýmu –

mojí – matky

— Daniela Kulhavá
Olomouc

Daniela Kulhavá

Z peřejí olizují zbytky šílenství Očišťuji
se vyvařují kosti Smysly mě šálí a já
šílím Zpěněná voda mi ovazuje krk šál
poblouznění unáší mě Po proudu
pluje zkostnatělá karikatura Peřeje
olizují zbytky šílenství

— **Daniela Kulhavá**
Olomouc

Daniela Kulhavá

Šepot deště vypráví okapům o bolesti trnů
zapíchaných v chodidlech Pomerančová kůra
visí V nehybném vzduchu vesnického bytu jak
pára nad hrncem stoupají nadávky mísí se s
vůní pomerančů lepí se na strop jako balónky
Pramínky vlasů kolem uší poletují V rytmu
deště tančí valčík s lehkostí rusalky
Osamělý měsíc upíjí temnotu nebe
pohvizduje shlíží dolů a nabírá
smutek do svých bezedných jezer

Mapy*Daniela Kulhavá*

Malátný jazyk bičuje sklovinu ohmatává
podstatu Olizuje nitro- -žilně podávaný
smutek V mapách zubů a dásní hledám
cestu domů
Mezi-tím

V bytě rodičů stojí sklenka s mléčnými zuby
Kam by mě dovedla jejich rozcestí kdyby
nevypadaly?

**I.
Kronikář**

Tomáš Burak

necekneš už nikdy po skopčáčku
ani ostrý ř
leda pak až
přežene se přes Lužec velká voda
pak leda zas

plíseň a šelest půdy
zahníždila v kronice
jak se bude papír rozkládat
za bdění se promíne
čtyřicet osm tisíc
uhořelých lidských těl

necekneš už nikdy po skopčáčku
ani muk, Vincku
stražila mu žena prstem
ze strachu snad

těžko se ale párá cejch
pospě puklá kukla v motýlu
přec jen zanechá šrám
tebe nikdo nepromíne
inkoust přec je vpitý do kůže
vnikdy jsme nedrželi dialekt
luftovaná3 okna
zmandlované košile
na dvě stě dalších roků do foroty
že esi někdy promluvíme
bude to dialektem ticha
že neceknem už nikdy po skopčáčku

— **Tomáš Burak**
Šimonovice

**II.
V kufru vlak**

Tomáš Burak

v tom vlaku ho pak odšlepli přes hranice
tenkrát to bylo Slezsko
přisedávali si k němu další vězni
pokora ve tváři
a zhublé malé tělo
přitahovalo důvěru
shluky lidí kolem něj

jako by mělo přijít něco strašného
z úzka namačkaní na sebe
Lausitzer a Isergebirgler si nerozuměli
mluvili jinou řečí
když zastavil vlak na hranici v Jiříkově
ostatní nechali jít
byli ještě při síle – asi je nechali na fach
nebo šlepalí dál na Mnichov

„du fährst einfach weiter: Ebersbach – Dresden“

řekl kluk v uniformě
nebylo mu ještě přes dvacet

„eine fast-tschechische rote Hure“

od pusy odlétaly kousky slin – jak se smál

tak svěsil hlavu a snil
jak je jenom hračkou
co dostal jako děcko k Vánocům
vlezl si do vlastního kufru
kde slíbil že bude pět roků spát
ani nádech přes edém na plíci
už nebude známkou života

III.

Nepodoba*Tomáš Burak*

nehodlal utrousit ani slovo o svý vině
nechat je doma ve štychu
doznání se z lidí ale
dá velmi snadně vymlátit

vezmi dvě dlaně
svý nebo cizí
promni si naposled ksicht
jako masařky
nakladené do masa lýtek
Sarcophaga carnaria
omyj ho
a nech ho ležet v lavoru

zítra u latrín
se už v odrazu nepoznáš
arbeit macht krank
jen dobře
však tohle ani nejsi ty

IV.

Oči zašitý**Sudety zasněžené***Tomáš Burak*

beze stop
nezachycuje takřka nic
pověšená v prádelně
u špajzu
nad vanou
kam štítí se dítě smočít nožku
snad dětská představitost
jako rukojmí – si nechá
vyprávět příběh války
páchnoucí babiččiny ledové ruce

nemluví
nechlácholí
v prádelně fotka
frýdlantská zima 1944

hodiny v kuchyni
tik – tik – tik – tik
ne řak ne
jenom tik – tik
zhasne světlo a ty usneš

fotka v prádelně
požře to dítě
radši bdi – tik – tik

visí fotka bíločerná
zasněžené Sudety
v ní válečná husina
jako v očích babiččiny
nepřestávej mrkat dítě
když chystáš se usínat
sklání se nad tebou
snaží se zapomenout
ale ani po letech
nedá se
oči zašitý
jen tik – tik – tik – tik
v zasněžených Sudetech

V.

Od prachu*Tomáš Burak*

cár vlasů si odhrnula z čela
nebylo poznat ve vzduchu
jestli lítá popel nebo sníh
v zalesněném příhraničí
leskly se kleinste Irrlichter

na bucích místo majáků
mátly noční vlaky do Reichu
a naváděly utečence
tady není Unterwassermanů
když opodál psi hryžou lidem
krky

v pokoji krucifix
a pod ním ona
s dítětem v šátku
do podlahy těsnající prach
který byl těžší než oni
odháněl slétající se vrány
Ty ještě nesmíš umřít!
Musst du denn sterben?

DALŠÍ OCENĚNÍ BEZ UVEDENÍ POŘADÍ

Vojtěch Bartoš

I.
Aj!
To šero tlouklo
obzor v kout.

II.
A mlha lisovala do hlíny
dívčí podobenku anděla.

III.
Jak zpívala by slavíčata?
Po setmění...
Jak vložila by v důlek
matka plod, co už není její?

IV.
To umrlcova kosa drnká
o kolíky, pohlazení,
při procházce strništěm.

V.
Nesmíme na to myslet.
Přec nás najde.
Uzurpuje;
žádného černého psa
řežba sudba nemine.

Vojtěch Bartoš

Naruby vyprázdněná kožka staženého zajíčka,
pod ní loužička hutného černého co teče,
protože neví jinak.

—
Slova se o mě neprosí.

—
Jsem jedna z těch, co nesnesou ani drobná násilí.
Komáry odháním, jemně jim vytahuji sosáčky
z vlastních paží. Když zašlápnu šneka, já husa
husa hloupá, lepí se to pode mnou celý den.
A pejska, když jsme ho uspávali...

—
Okrouhlé mdlé dny bodají mi do paty a sajou,
sajou z blanek mezi prsty, jako pijavky *medicinalis*.

—
Ráno jsem na terase našla zmrzlého ptáčka.
Ležel pod tou vyvěšenou kůžičkou, kterou přinesl
otec.

Vrátil se s ní za páskem, ten střelec podvečerní,
a po nočním mrznutí je s námi
v zahradě les
a v domě ticho.

— **Vojtěch Bartoš**

Praha

Vojtěch Bartoš

Promrknout z morku čoud
co se mi sráží na obočí;
ticho ve tváři,
ticho.

Kde to jsme? Ptá se moje
sirotče, kominíče,
jež spouštím do šachty
na konopném provaze.
A ono prstíky menšími,
než cokoliv ze mne
lešší místa,
která nikdo jiný
nikdy neuvidí.

Vojtěch Bartoš

HVH 2026

Fyzicky v hlavě černo, kam oči neotočím,
skoupá na slovo; odpila loďka něco z moře,
odkoupila za minu kotvu a vyšlehla ven.

CHYBÍ MI- -CHYBÍ.
-Poutniče-

Už od dětství mám z vody strach.

To mokro!
Jemivsrsti.

Učila jsem se je z kůry řezat jako malá.
Mám s nimi soucit.

Potoučata. Poutničata.

Vodotěsná.

— Vojtěch Bartoš

Praha

Alice Knoblochová

krátek s peněženkami na rohu obchodního centra
po deseti letech nahradil řetězec s kryty na mobil
i do mého malého města
stihla globalizace dojít rychleji
než ty za mnou.

začala jsem si psát seznam důvodů
proč se mi ušpinily bílé špičky bot
zatím je pořád prázdný
přijde to, když to nejmíň čekáš.

čtu si o sebeoslovení v lyrice
a o fenoménu parasociálního truchlení
chci umět truchlit
všemi možnými způsoby.

každý kus mlčení
skrývám za spolykané kusy kůže na rtech
sním o rojnicích hledajících oloupané etikety skleněných lahví.

to byl ale týden co
kapitáne, je středa.

— Alice Knoblochová

Kosmonosy

Alice Knoblochová

zdál se mi sen, v němž rodili muži
jejich porod byl bezbolestný.

v břiše můžou dětem někdy narůst vlasy a zuby
stejně jako cystám poblíž dělohy
tu svoji si představuji
platinově blondátou.

stejně ti to nejmíc sluší když nejsi obarvená
říká mi babička
moje cysta by se jí líbila
vlasy má přirozené
nepotřebuje rovnátka.

chtěla bych své cystě nechat narůst
nejdelší vlasy na světě
až bys do mojí věže zavolal
lociko spusť své vlasy
musela bych si nejdřív roztrhat břicho

fotila by pak reklamy na šampóny
to ne já to moje cysta
děloha a vaječníky by se odstranily v postprodukci
zapletla bych jí dva divící copy
aby dostávala větší dýška
říká se, že pravá krása se skrývá uvnitř
a teď by to konečně byla pravda –
moji krásu byste
stejně jako endometriózu
našli pouze pomocí chirurgického zákroku.

Alice Knoblochová

při poslední hostině světa
jsem si z jeho sedmi chodů vybrala pouze
tvoje oční bulvy
nejvíce mi chutnala ta část, která obvykle není vidět
zdála se být čerstvější.

přikusovala jsem
jemné rýhy co ti tvoří
otisky prstů
byly vzdušné
skoro jsem je necítila na jazyku,
stejně mám radši
lehčí přílohy.

— Alice Knoblochová
Kosmonosy

všechno jsem pak spláchl
mozkomíšním mokem
máš ho v těle akorát tak
na malého panáka pro lepší trávení.

moji spolusedící
ukusovali z Evropy a Asie
pouště zapíjeli
Baltským mořem
hlavy trhali zuby
jako čerstvý rybíz z keře

chtěla jsem tě přizvat ke stolu -
zapomněla jsem
že jsi u mě na talíři.

Věčnej pán

David Seltenreich

Na strašně dlouhým černým poli
Postává léta věčnej pán
A neví, kde jsou starý časy
A kde je jeho oceán

Hledá ty louky, kde byl mladej
A jejich lásky, šarm a cit
A neví, že to dávno padlo
A ze srdce je ekrazit

Neví, že nejde viset v prázdnu
A že konce jsou jen jediný
Přece však pořád hledá mládí
Jak lovec v lese štětiny

Neví, že všechny jeho bary
Zapadly v prachu a šly spát
Že muzikanty vyplatily
A jeden tak měl na kabát

Že holky už ho nemilují
A jejich touha vychladla
A poezie je jen rosa
Setřená z oken letadla

— **Alice Knoblochová**

Kosmonosy

— **David Seltenreich**

Praha

Nic z toho neví a pořád se jen modlí
Za starý zašlý ulice
A svoje vnuky nenalézá
Jen ploty, zdi a hranice

To srdce přece jednou bouchne
A po moři se rozletí
A on nebude vůbec vědět
Že prožil krásný století

Až odletí do měkřejších výšin
Pak snad konečně pochopí
Že nešlo nikdy mít furt všecko
A pod kotly se roztopí

Na strašně dlouhým černým poli
Postával léta věčnej pán
Co chytí v žitě svoje loďstvo
A bude jeho kapitán

Naše mladá léta*David Seltenreich*

Řekl bych ti něco o našich mladých letech
Ale ty bys mi stejně nevěřil

Za našich mladých let
Byla mladá léta
Mladší a hezčí
Než jsou dnes

Já jsem byl kupříkladu
Mnohem mladší
Než jsou mladí lidé dnes
A mé mládí
Mládlo v mléčném mlázi

Dnes už nikdo neumí být
Tak mladý
Jako jsem býval já
Protože za našich mladých let
Nestálo mládí ještě
Za starou bačkoru
Jako je tomu nyní
Ale platilo se za něj
Docela mladými střevíci

Za jedno tehdejší mládí
Bys jich dneska koupil pět
A ani bys přitom nemrkl
Svým mladým
A bystrým okem

Chtěl jsem ti to mládí
Přinést a ukázat
Ale nechal jsem to být
Protože ty bys mi stejně nevěřil

To za našich mladých let
Si lidé věřili více

David Seltenreich*Praha***Morávka***David Seltenreich*

Chalupa staře podupává v posečeném trávníku
A od ní se nese údolí jak ozvěna
Když v ranní rose hvězdy utonuly
A slunce svítí k stoletému včelínu

Hledí se skrz stíny velkých dubů
Co vše zase srny přes noc požraly
Kolik zmizelo kedluben a kolik dýní
A teta tiše lká nad mrtvým lečem

„Jsme na ně dneska moc mírný
Kdysi byla v světlici flinta
A nikdo si nic nedovolil“

Tak mluví docela mlčky
Když počítá v studánce léto
A kočka jí sedí u nohou

O rybách*David Seltenreich*

Včerejší noci
Se zhroutila nebesa
A do kraje padlo
Velké množství
Opuštěných hvězd

Bylo jich tolik
Že jsem nedokázal zavřít vrata
Neboť některé zapadly do veřejí
A starý pes
Staré Marty
Na ně štěkal jako pominutý
Jako by snad nastal
Konec světa
A alejemi chodily prasečí kůstky
Které si kdysi zahrabal
U sousedovy stodoly
Hledal jsem mezi těmi hvězdami

Milan Zámostný
Sumrakov

Tvé oči
Jasně a průzračně
A nocí zpřeházené
Ale pak Marta hvězdy
Smetla koštětem
A já tě navždy ztratil

Říkala:
„Jsou to jen oči
Smutných ryb
Co plavou ranními jezery
S nestoudně vystrčeným břichem
Jsou to jen oči
Smutných ryb
Kterým už tenhle svět
Nechutnal“

Pes stále láteřil
A snad ucítil
Vůni smutných ryb
Která se nesla po větru
Z jihozápadního směru
Přes tmavá pole a úvozy
Stáhl ocas
A začal žrát
Trsy slehlé trávy

Tvé oči
Jsou očima
Smutných ryb
A tolik by chtěly plavat
S nestoudně vystrčeným břichem

Tvé ryby
Jsou rybami
Smutných očí
A tolik jim tenhle svět
Nechutnal

Nikdy bych nevěřil
V tou bolest
Kdyby se včerejší noci
Nezhroutila nebesa
A hvězdy mi nezapadly
Do veřejí vrat
A jejich skřele
Nekřičely na věčnost

Moře pod Livornem

David Seltenreich

Slyšeli jste už někdy
O temně modrém
A dávivě třpytivém
Moři pod Livornem
V podvečerním slunci?

Já také ne

Tanec rozloučení

Milan Zámostný

Chřastí ve mně
tvoje kosti,
které jsem
už dávno pochoval.
Rozloučil se.

Přesto slyším
zvonkohru,
kostohru,
když se převaluju
ze strany
na stranu.

Stáhnout si kůži,
pověsit kosti.
Obléct kůži medvědí,
tancovat dupáka,
tanec samoty.

Transcendence kvetoucího česneku

Milan Zámostný

„V lesích uvidíme
kvést medvědí česnek.“
A byl, bíle svítíl
v šeru lesa.
Bylo to prosté,
ale byly to zuby úsměvu,
ukazujících se zpoza rtů.

Byla to pravda
stejně jednoduchá,
jako že evangelíci
se ani v katolických kostelech
nekřížují.

I když předtím drží
madonu v náručí,
modlu v očích.

Navzdory stovkám let křivd,
byla to podaná ruka
mezi my a oni,
vy a já.

Vánoce 2025

Milan Zámotný

Na půlnoční letos
stáli lidi až pod kůrem.
Mše byla ve čtyři hodiny
přivětvivá podobně,

jako doprava zdarma,
jako roztrhaný papíry
pod stromkem.

Jako petardy o půlnoci,
kocovina
prvního ledna
a to odpuštění potom.

Duet

Milan Zámotný

Při zpěvu
bývají slzy v úsměvu.

Lidská samota
je v taktu pomlka,
den ticha,
cigareta na pavlači.

Říkat si dost,
to stačí.

Za jednoduché sbohem
usmívat se, dívat se bokem.

Potom
opětovné shledávání,
házení a dávání
kamínků.

Hladina se třese,
hlas tónů
se do ticha snese.
Černé střežičky
na parketu,
jako notičky,
skáčou po taktech.

Brutalismus

Milan Zámotný

V Kluži
mají hřbitov místo parku.
Je z něj výhled na město,
kopce v dáli,
na betonový monstra
protknutý socialismem,
prošukaný
podporou porodnosti.
Vodka je cítit z peřin,
taky zvrátky a sperma.

Vypraný prostěradla pak visí
na balkónech,
kam je dávala
silná socialistická žena,
kterou po práci
čekala doma druhá směna.

Pochcaný je brutalismus
chlapama vracejícíma se
ve čtvrtek z hospody,
kádrama, sviněma u koryt.

Cesta

Quynh Trang Phamová

Čapni svých pár švestek
vyraž ven
za kopce a dálky
daleko od tvé ohrádky

starou cestou
prorostlou křovím a kapradím
kde stopy lidské končí

močály budou přihlížet tvým krokům
žáby zpívat tvým rokům

a medaky poslechnou si
tvůj rytmus srdce.

— **Quynh Trang Phamová**
Praha

HVH 2026

Mlýny

Quynh Trang Phamová

Mlýny

melou signál
na jemný šum
skalního potoka
voní po sosnách a smrcích.

Blížkost vzdáleného

Quynh Trang Phamová

Natahuji se pro lampiony štěstí
na hvězdné obloze
čím víc se snažím
tím dále odplouvají

ti oblakům blíže
nevidí níže
dosáhnou na čtyřlístek, kapky
rosy
měkký mech, choditi bosí.

I. P. Pavlova

Quynh Trang Phamová

Pouliční flétnová sonáta

líně se line
k uším zacpaným ropnými deriváty
podél popraskaných rtů
betonových chodníků

jíš horlivě a ve spěchu na tramvaj
co když za 6 minut další už nedejde
kolik kortizolu by vyvážilo slovo
nestíhám.

Zima

Quynh Trang Phamová

v misce zbyly
poslední tři persimony.
děti slunce čekající na léto

František Václav Kratochvíl

na tomhle vršku už jsem jednou stál

strom
se rozkošatěl
vítr
rozedmul se
já se rozpovídal
a od úst mi drolily se
drobky srozumitelnosti

myslím, že jsem o tom taky napsal báseň

chceš ji ještě slyšet?
slyšíš ještě? chceš?

— **František V. Kratochvíl**
Praha

POEZIE

František Václav Kratochvíl

стихи,
kýchla hlava obrovského psa

cosi dráždí –
rákosový pyl
hvězdokupy v nozdrách
éter ze sklenic

váš papalášský kožich se zvěšil k nepoznání,
pane,
nechal bych si jej vyčistit. už to klanění se lajce
byste nazval vinou – teď; tápota – tma
padá literínou a tak ji posázeli
stovkou vichrovek

бірші,
odfrkl si pes
na mých kolenou

František Václav Kratochvíl

v noci se obracím ke vzdáleným věcem

například:
remíz zoraného pole splynul s obzorem
a předěl dává tušit jen pár očí
– překážkových návštěvidel vztyčeného psa

(jsou plné světločivných buněk)

volám-li na psa
je to otázka

volá-li pes na mě
neslyším

František Václav Kratochvíl

to víš že jeřáb
je onomatopoeie?

v dřevěné ose se proskřípal evropou:
žuraw

vzal do zobáku vislu
kranich
se vítr prohnal laty
grue
si nabídněte
nate

právě tak nade mnou:
vezmi mě
vezmi mě
vezmi na westerplatte

František Václav Kratochvíl

vichr
vychrtlý
holohlavý
prý
se srocuje s dalšími
na plácku u nádraží

ty se ptáš:
který z nich má v kapse nůž?
já se ptám:
v které kapse ho máš ty?

— **Magdaléna Kvasničková***Liberec*

Magdaléna Kvasničková

Až znova usnu navštíví mě hroznové sněhy
Poštolky vytáhnou hrby vln a přehodí je jako
peřiny
Tvá podoba se zastaví před prahem
Ty moje těleso dávnosti

Potáčejí se listy a končí v mé posteli
Zabolí mě do zeleného lusku noci
Tak mi uvěř listí v posteli
Šumí opuštěně a příjemně jako
Moře se tísní v srdci

Až znova usnu poletí z tmavého lesa sova
a srazí se s mým hlasem
Jdi už spát a já též půjdu
Jdi a já též půjdu

Botanika těla

Magdaléna Kvasničková

Polštář ti obalil mluvení
Usnul jsi dříve než život

A já nerozeznám

Prošla jsem skálou
Prošla jsem cestou
a loketní ranky mi olízla srna

Prošla jsem údolím
a na vrchu kopce víly v plesu potily jitrocel
Sladká úzkost pochází ze vzduchu v Bílých Karpatech

Já nerozeznám

Skálu, cestu, údolí
jsem s nimi v jedné botanice těla
Dostanu šanci vykročit znovu
ale půjdu stejně

Usnul jsi dříve než život
a mně spadl měsíc do pusy jako uzrálá bluma
V potoce teče bývalý prosinec po tvém boku
Voda voděnka hladí ruku
Takové je pohlazení

Nerozeznám

Zda pozorují hory
nebo hory pozorují mě

— Magdaléna Kvasničková

Liberec

POEZIE

Ztráta

Magdaléna Kvasničková

I.
Zelená kaluž se zelenou touhou
uvnitř jejich očí
se překlápí hrníčky

Probouzí se do dlouhých plátů ženských sukní
v jejich kapse najde oční víčka
která ztratila mezi slupkami
když loupala mandle

II.
O hroby tlukou kaštiny
šípkové keře píší větu na okraj srdce
Apolena zašila pole bílou nití
ve věneček spletla pomníčky včel

než sesbírala plody zanechala tři jahody
dušičkám
vylezla po májce směrem k obloze
a májka pod ní zmizela

III.

Mluvíš orosenou strání
mlha se ukládá do vínků
zpívám smrti k spaní
na bedra horkou žínku

— **Magdaléna Kvasničková**

Liberec

vody mého odrazu

Až přijde naše poslední smrt
chci do sukně nabrat její proud
první zvonění mše
rozmést po orosené stráni

Hojení

Magdaléna Kvasničková

Únorové kameny
těžknou ledem na zemi
to budou má srdéčka
kaliny a šafrány
do zlych dlaní vdávány

Voní až se nalomí
mé ranečky plné holubí krve

Poslouchá maceška
červenec zamešká
Jetelík zpívá
čas ještě zbývá

Až umřu, budu tě moci milovat

Proleje vískou
voděnku mlýnskou
srdéčko zatopí
mysl má pochopí

Proč jsem na tebe házela tu hlínu?

Padá padá listopad,
pozdravuj milú nastokrát
pozdravuj milú
holuběnku sivú
že sa nevrátim nikdy viac

Znovu se vrátí, opovážlivě vstupuje mezi mé kameny

Krmení vody

Magdaléna Kvasničková

Nepřej si mne když vedu svou řeč
přej si mne když krmím vodu
když loudím samocení
a ono jihne v dešti

ÚRYVKY Z DALŠÍCH BÁSNÍ

Vybral Jiří Zizler

Lukáš Antoš

Je ráno a já mám ještě noc / jsem sežehnut čpavkem slunce / jsem hnijící mršina / splepené vlasy / kaštanová žluč / je poledne a já mám ještě noc / kosti ve mě cinkaj / jako dukátový měšec / je večer / do uší mi šeptá cvakot zubů / a hořce se mnou chvěje / včerejší noc.

Lukáš Matouš

v žilách jim koluje neon z nedalekých hal / a málokdo je snese // přítom to byla cikánka z kolonie / která mi jako jediná řekla / že jsem hezkej / jen tak.

Valentýna Šváchová

Život není o tom, / mít ustláno a na kalhotách vyžehlený puky. / Je to o tom, mít odřený kolena a špinavý ruce. / O tom rvát do tmy, když všichni spí, / o tom milovat, i když víš, že to skončí tím trapným tichem nad studeným kafem.

Klára Zálešáková

K našemu prvnímú tanci hrají Osudovou, / místo dortu společně krájíme langoš se vším. / Kousky těsta mi opatrně vkládáš do úst / a hladíš mi vlasy propletené mátou a meduňkou, / bylinkami narozenými za hospodou.

Kateřina Sejčková

Lesní vílo / patříš do lesa, mezi zajíčky a srnky / Vždyť máš oči barvy lesklokorky / a utkaná jsi ze západů slunce // V tvém srdci kvetou slunečnice / a otáčí tě za žlutým světlem / Světlem lesního mechu / a jehličí z borovic // Tak co bys chtěla víc?

Jan Bárta

Falešný pohřebáci pádají na melouchy. / U silnice ve škarpe hnije mrtvý pes. / Kolem zsinalého jazyka létají mouchy. // Kéž bych jenom mohl létat jak ty mouchy, / létat svobodný. Můj dům – černý bez. / V lese sál bych krev srnám s kolouchy.

Eva Miléřová

Pálili jsme očištné ohně / Aby někdo po nás / mohl obývat vyklizené / Místo // Zapomínám / Zlatavý kožich / Ať odchází kdokoliv / Bolí to stejně.

Max Christensen

Ráno přijde, to vím jistě, / Světlo zaleze pod závěs. / Tma se schová někam hluboko, / Příští noc zase vyjde.

Alex Círek

muž kouše psa / a pes anděla / a anděl kouše své nebeské Nehty / ale nevidím nikoho / se nikomu poddávat.

Martin Stoklásek

neptej se mě / kdy už budu v Bretani // máme ji v náručí // a až se slunce otočí // začneme plakat.

Olga Tiefenbachová

Přesto, hleďte: / jak znovu zanořím / kolena do bahna, / zmar v hrstech. // Chlad kovu / na jazyku / a rudý vztek / na prstech.

Anna Janouchová

Za chvíli stromy zase / vyslečou se do naha / a barvy jejich řas / na hladině splynou
// Vzpomínky plaví se / kamsi, kde je čas / jen zbytečnou veličinou.

Vincent Jirouš

Jako krev mrtvého zvířete / vlaščí zemi suchou / stesk po tobě / dělá moji duši živou.

Anna Marie Dorociaková

Jestli ta jabloň není nakonec nebe. / Protože takhle by nebe klidně mohlo vypadat. //
V životě jsem nebyla na tak zvláštním místě, / jako je tahle jabloň.

Bára Mazurková

z Petřin na Karlák / sbírám své podobizny / mezi lístky / rozmočené zbytky /
spadaných řas.

Kryštof Polcar

Už jen / Tvé oči / Položené na mé kůži / Jako tekutý dusík.

Josefína Vejsová

Bud' ke mně milosrdná / tichá Bílá soboto / co jsi zatím jenom moje / než paprsky
slunce otevřou květy sedmikrásek / a vesnice se probudí / do rána po ukřižování.

Magdaléna Ordeltová

dej mi dávku tetanu, / ať můžu žít v kovovém světě. / trávím se, když jej trávím. //
pamatuješ, jak nám život nedal spát?

Nela Fabíková

Únorový chlad se nikdy / z kostí nedá vyprat. / Jako skvrna na šatech / s volánky
/ od salátu z červené řepy / servírovaného ve školní jídelně. / A krev z vlasů, / co
pramínky do kupy slepí.

Anežka Vašíčková

zatímco ležíme / vedle sebe s rajčaty / a mezi nimi / přemýšlím kde končí taxonomie
/ a začíná láska.

Timofey Golev

Hodiny visící na zdi pod křížem / zatnou se jediným úderem do ticha. // Pieta rozená
z nutnosti.

Hana Trubačiková

zbitá a slitá / a stejně nemůžu spát / přeju si aby bylo vše při starým / naděje vytlučena
z mého těla / vně mě tiše roztaje.

Dobromila Duchoňová

Nikdy tě nepotkám podruhé / ani když budu mermomocí / výt jako vlci.

David Stryk

poezie nemá / hlas váhavý / a nenasytné oči / jelena před tatrovkou.

Veronika Hrbáčová

kam s takovýma botama můžeš dojít / loučí se s tramvají i se svou tkaničkou / pruhovaná
/ pylem žíhaná / kdysi ladila s jeho očima.

Vojtěch Ondrušek

Jsou světla, která zhasínají náhle. / Jestli tam někde pořád dýchá / napjatě, zasekle,
táhle / do zatuhlého ticha / nikdy nezapomenu.

CHVÁLA VYTRVALOSTI

Ano, začněme chválou. Chválou autorské práce, která nekončí u první jiskry inspirace, ale je skutečnou prací. Vyžaduje úsilí a čas, ochotu mýlit se a omyl si přiznat, škrtat, zpřesňovat, vracet se a začínat znovu... Nebýt spokojeni s první, druhou, pátou verzí. To vše v samotě, bez obdivu, bez jistoty, ale s vnitřním přesvědčením, že na tom záleží. A ono opravdu záleží. Jen text, který má v sobě takový poctivě vykřesaný život, se čtenářce či čtenáři zhmotní před očima. A oni ho budou chtít sledovat, zabydlí se v něm... A on je promění.

Texty, které toto dokázaly či k tomu mají přinejmenším nakročeno, najdete v tomto sborníku. Ocenili jsme různé jejich kvality: někde nás přesvědčil zajímavý nápad, jinde živost jednajících postav, spád děje, originální jazyk či načrtnutý fantaskní svět. To, co se ukazuje, může být prostě odpozorované, anebo to nemuselo nikdy existovat ani v náznaku. Na papíře to ale žije, a to je ono.

Psaní je druhem stvořitelství. V textu rozhodujete o všem. Vy určíte, zda se čtenářská pozornost k pointě hladově požene krátkými, chrlenými větami, anebo bude pozvolna plynout po stránkách a vychutnávat si každý další obraz. Možnosti jsou neomezené a nic není špatně.

Gratulujeme vám k letošnímu úspěchu! A přejeme vám kromě dalších výborných nápadů i vytrvalost, která je nezbytným předpokladem úspěšné spisovatelské práce.

Jitka Bret Srbová

HVH 2026

OBOR PRÓZA

PRÓZA – 1. místo

Eliška Nováková, Čáslav

— Eliška Nováková
Čáslav**VANA JO**

Existují věci, na které si člověk zvykne. A existují věci, na které si nezvykne nikdy – avšak naučí se je nosit tak, aby to zvenku vypadalo, že zvyklý je.

Jean Clément si nepamatoval přesný okamžik, kdy si přestal zakrývat tvář, když vyzvedával kluky z léčebného ústavu. Nebyla to žádná revoluce, žádné vědomé rozhodnutí, žádný den, od kterého by byl jiným člověkem. Říkával, a říkával to s onou lehkostí, která lidem v jeho okolí způsobovala mírnou úlevu, ačkoli nevěděli přesně proč, že je to jako přijmout setrvale špatné počasí. Nejdřív si nosíte deštník, pak přestanete, a pak zjistíte, že vás to mokro vlastně nijak zvláště nepřekvapuje. Lidé se smáli. Jean věděl, proč se smějí – bylo jim nepříjemně a vyhovovalo jim, že atmosféru láme on sám, ne oni.

Říkával také, že jsou jeho dva kluci jako dvě nebeská tělesa obíhající v téměř podivném vesmíru. Každé po svém, ale tak nějak synchronizovaně. To se lidem líbilo méně, protože to nevyznělo tak, jako by si dělal legraci.

Hugovi bylo osm let a Simonovi šest, a Jean je každý večer koupal.

–

Avšak začít u vany by bylo nepřesné. Věci mají své přede hry, a Jean Clément nebyl člověkem, jenž by se zrodil hotový – byl tvarován, jako se tvaruje kov: opakovanými údery, v přesných intervalech, každý silnější než předchozí.

První úder přišel, když bylo Hugovi šest týdnů.

Jean si pamatoval světlo v ordinaci – ostré, bílé, bez milosti, takové světlo, jež nevrhá stíny a pod nímž nelze nic skrýt. Seděli s jeho první láskou a milovanou ženou Céline naproti doktorovi. Obloustlý muž s lesknoucím se čelem, jenž skládal slova s opatrností člověka, který ví, že cokoliv řekne, bude špatně. Opožděný, říkal. Vždycky bude opožděný. Nedá se s tím nic dělat. Jean tehdy položil dlaň na Célinino koleno – ne proto, aby ji utěšil, ale proto, že se potřeboval něčeho se dotknout, ověřit, že svět je ještě hmotný. Céline se zabořila obličejem do jeho ramene a celým tělem jí otráasaly vzlyky. Jean hleděl přes její vlasy zpátky na doktora a na tváři se mu, pomalu a nevyhnutelně objevil výraz bolesti, kterou si do té chvíle neuvědomoval, že by mohl kdy poznat.

Hugo špatně viděl, měl křehké kosti, zkroucená chodidla, na zádech se mu záhy vy-

tvoril hrb. Vypadal smutně, říkal Jean později – a vždy se u toho zarazil, protože to nebyl přesný popis. Hugo nevypadal smutně. Hugo vypadal jinak, a lidé, kteří neumějí číst jinakost, ji překládají jako smutek, protože smutek je jim bližší.

Druhý úder přišel za necelé dva roky.

Simon se narodil blondatý, s velkýma tmavýma očima a s výrazem tak čilým a živým, že Jean, stoje nad novorozeneckou postýlkou, poprvé od Hugova narození pocítil cosi, co nebylo jen úlevou – bylo to radostí, prostou a beze dna. Svěřil se tehdy přátelům, že teď teprve chápe, jaké to je mít normální dítě. Přátelé příkyvovali. Nikdo z nich netušil, co za větu to vlastně vyslovil.

Ordinace byla jiná než ta první, ale světlo bylo stejné – ostré, bílé, bez milosti. Tentokrát přišla s Jeanem babička, matka Céline, jež v těch měsících nahrazovala vše, co Célinino zhoršující se zdraví nestačilo pokrýt. Doktor seděl naproti němu a kladl otázky řečnické povahy: jaká je pravděpodobnost, že se to stane podruhé? Velmi malá. Zanedbatelná. A přece. Jean stál a poslouchal a přemýšlel ne ani tak na Simona jako na onu větu, kterou pronesl přátelům – teď teprve chápu, jaké to je mít normální dítě – a jak dokonale, jak geometricky přesně se mu právě vrátila.

Céline zemřela, když bylo Hugovi pět a Simonovi tři.

Jean o tom nehovořil. Ne ze studu, ani z bolesti – ačkoli – to by lhal. Zprvu to z bolesti bylo. Ale je třeba tomu dodat patřičný vyprávěcí efekt. Z bolesti se musí esteticky těžít, když už nic. (Ach Jeane, jak jinak se s takovou bolestí vyrovnat, aby člověka úplně nepohltila, že?) Tedy ne ze studu, ani z bolesti – ale proto, že smrt ženy, již milujete, je věcí, o níž lze říct mnoho slov, aniž byste ale řekli cokoli podstatného či úplně pravdivého. Podstatné bylo toto: postel, na jejíž jedné polovině ležel ještě tvar jejího těla. Dlaň na prázdném místě vedle sebe. A z vedlejšího pokoje, postupně sílící, pláč dvou chlapců, kteří nechápali, kde je matka, a kteří to nechápali způsobem každý zcela jiným, ale s týmž výsledkem – hlasitě, naléhavě, neúnavně.

Příroda mu udělila, říkával s onou svou odzbrojující lehkostí, titulní roli podivuhodného otce. Hodím se na tu roli? Lidé se smáli.

Jean věděl, proč se smějí. Je to tak jednodušší.

–

Koupelna byla malá, s jedinou žárovkou bez stínidla a se studenými dlaždicemi, které v zimě připomínaly dlažbu kostela. Vana stará, smaltovaná, s rezavou skvrnou pod kohoutkem ve tvaru věčné slzy. Jean klečel na skládací stoličce – tu si pořídil ve druhém roce, protože kolena mu přestávala sloužit – a rozepínal Hugoovi korzet.

Korzet byl z tvrdé plastické hmoty a kůže, seřiznutý podle Hugoova těla tak, jak se

seřizuje nástroj pro přesnou práci, a jeho úkolem bylo udržovat pohromadě to, co se samo udržet nedokázalo. Pásky se rozepínaly pomalu. Přezka cvakla.

Simon mezitím cupital nahý po dlaždičkách a točil kolečky u mašinky Tomáše – drobné modré lokomotivy, již se nevzdával ani ve spánku – a opakoval do prostoru s klidnou neúprosností, s jakou tikají hodiny:

„Vana ne. Vana ne. Vana ne.“

„Ale jo,“ řekl Jean, aniž zvedl hlavu od přezky. „Vana jo.“

Existovala mezi nimi v této věci jakási prastará smlouva, nikdy nevyslovená. Obě strany ji mlčky dodržovaly: Simon prohlásí vana ne, Jean odpoví vana jo, a věci se pak odehrají tak, jak se odehrát mají. Nebyl to souboj. Byl to rituál – a rituály, jak Jean dávno pochopil, nejsou o vítězství, nýbrž o řádu. O tom, že svět je předvídatelný, že po noci přijde ráno a po vana ne přijde vana jo, a že se lze tedy bez obav pustit dál.

Korzet sklouzl.

Jean se zastavil. Jen na okamžik, jen na ten jeden nádech, který si dovoloval každý večer znovu, jako by tělo odmítalo učinit z toho zvyk. Hugova záda, odhalená až po pas, nesla stopy posledního záchvatu – modřiny ve stadiu žlutozelené zralosti, jakési mapy území, jež Hugo sám sobě způsobil ve chvíli, kdy jeho vlastní tělo přestalo být jeho spojencem. Jean si přerovnal výraz ve tváři. Hugo sledoval obličje s pozorností zkušeného čtenáře, jemuž stačí jediný pohled, aby rozluštil, co stránka skrývá za slovy. Nasadil tedy výraz, který říkal: je to v pořádku. Jsme tady. Nic se neděje.

Hugo sklopil pohled.

Simon přestal točit kolečky.

Přišel k vaně, dřepil si na okraj a začal přejíždět prsty po Hugových zádech s takovou opatrností, s jakou se přejíždí prsty po mapě neznámého kraje. Pokaždé, když narazil na větší modřinu, sykl – ne hlasitě, jen tak tiše pro sebe – a na okamžik stáhl ruku, jako by tu bolest skutečně pocítil. Pak pokračoval dál.

Jean přidržoval Huga a mlčel.

-

Napouštění vany trvalo deset minut a Jean těch deset minut využíval k přípravě: ručníky, čisté pyžamo, korzet pověšený na háček, lahvička mýdla otočená tak, aby ji bylo možno jednou rukou otevřít. Rutina, zděděná z let pokusů a omylů – z večerů, kdy se rozlilo mýdlo, kdy Simon utekl mokrý po bytě a zanechal za sebou mokré otisky chodidel až do kuchyně, kdy Hugo vyklouzl a Jean ho zachytil těsně nad hranou vany se srdcem v hrdle.

Nyní to šlo hladce. Hladce ovšem neznamená snadno – to byl omyl, jehož se lidé z jeho okolí dopouštěli pravidelně. Říkali: ty to zvládáš tak dobře. Mysleli tím: my bychom to nezvládli. Jean přikývl a neříkal nic, protože existovalo příliš mnoho věcí, které by bylo možno říct, a žádná z nich by nebyla k užítku (a to jsme si přece už jednou vysvětlili). Posadil Huga do vany.

Hugo okamžitě položil dlaň na hladinu. Rozevřel prsty a hleděl na vodu, která mu protékala mezerami. Toto byl vždy jeho první úkon – průzkum, ujištění, že voda je voda a hladina je hladina a vše je na svém místě. Jean to pozoroval po léta a nikdy to nepojmenoval jinak než pro sebe a v noci, kdy ležel, hleděl do stropu a nemohl usnout: krása. V tom úkonu bylo něco tak čistého. Téměř spirituálního. Nebo taky ne, Jeane, taky ti možná hrabe.

Simon se naklonil přes okraj vany a začal napodobovat bratra. Dlaň na hladinu, prsty rozevřít – jenže Simon dělal vše s přílišnou silou, jako člověk, který se naučil pohyb z popisu, nikoli z pocitu, a voda začala cákat na dlaždice, na Jeanovy kalhoty, na okraj vany.

Hugo se rozkřičel.

„Stačí, Simone,“ řekl Jean a chytil ho za zápěstí.

Simon se pokusil cákat druhou rukou. V jeho tváři nebylo nic zlomyslného – jen zájem. Fyzik, který zkouší jev znovu, aby ověřil výsledek. Jean přidržel obě ruce, Simon se uvolnil, přestal, a po chvíli se opět posadil na okraj vany. Rozhodl se prozatím od experimentu upustit.

Hugo se uklidnil. S nudlí u nosu a s výrazem naprostého zalíbení ve vlastní existenci, kterou jiní lidé považují za jeden z největších darů, kterému se v životě může dostat – schopnost být spokojen, zcela, beze zbytku, s tím, co je. Kdo ale ví, jestli se tak Hugo opravdu cítí. Nikdy by to nikomu nebyl schopný říct. Pro ostatní je to ale příjemně utěšující myšlenka – tak není přeci nic špatného na tom se ji držet.

-

Mýdlo vonělo po mandlích. To byl Simonův požadavek – přesněji Simonova podmínka, od které nešlo ustoupit. Jean nalil trochu do dlaně a začal mýt Huga. Simonovi vymáčkl předtím trochu na vlastní dlaň, aby Simon cítil, že se ho to týká, že je přítomen jako účastník, a ne jako divák. Simon začal pomáhat.

Přejížděl prsty po Hugových zádech pomalu, opatrně. Pokaždé, když narazil na modřinu, sykl tiše a cukl prsty pryč – pak se vrátil a pokračoval. Jean mydlil záda a Simon mapoval modřiny a Hugo měl dlaň na hladině a díval se, jak mu voda protéká mezi prsty.

Zvenku bylo slyšet tramvaj. Pak ticho. Pak znovu tramvaj.

Jean klečel u vany a myslel na ordinaci. Na to ostré bílé světlo, jež nevrhá stíny. Na doktora, jenž skládal slova s opatrností člověka, jenž ví, že cokoliv řekne, bude špatně. Na větu, kterou řekl přátelům – teď teprve chápu, jaké to je mít normální dítě – a na to, jak ho ta věta pak pronásledovala, ne jako výčitka, ale jako připomínka vlastní slepoty. Myslel na Céline, na to, jak ji hladil po vlasech v té ordinaci, a jak celým jejím tělem otrásaly vzlyky, a jak on hleděl přes její vlasy na doktora a nedokázal ji ani utěšit, ani přestat ji držet.

Myslel na to, jak tehdy nevěděl nic.

Simon sykl nad modřinou, stáhl prsty, vrátil se.

Hugo měl dlaň na hladině. Voda mu protékala mezerami. Jean to pozoroval a říkal si: toto je jiné světlo než to v ordinaci. Toto světlo stíny vrhá – stará žárovka bez stínidla vrhá stín dlouhý a měkký, přes dlaždice, přes okraj vany, přes Hugovu ruku. A v tom stínu je možno skrýt ledacos. Třeba únavu. Třeba strach. Třeba tu větu z ordinace, jež se mu nikdy nepodařilo zcela zapomenout.

A přece.

A přece bylo v té koupelně, v té malé koupelně se studenými dlaždicemi a se skvrnou pod kohoutkem ve tvaru věčné slzy, něco, pro co Jean neměl slovo. Nebylo to štěstí – to slovo bylo příliš lehké a příliš prázdné. Nebylo to smíření – to slovo bylo příliš slavnostní a příliš falešné. Bylo to něco užšího a přesnějšího, něco, co se nedá pojmenovat, ale lze to poznat, protože to má váhu a teplo a vůni mandlového mýdla.

Pak Hugo začal čůrat.

Dělal to s výrazem tak dokonale šťastným, tak oproštěným od jakéhokoli studu či záměru, že Jean ve tři vteřiny, jež mu trvalo, než situaci pochopil a přijmul, pocítil cosi, co by bylo možno nazvat obdivem. Vytáhl ho z vany, odnesl ke klozetu – dva kroky, ne víc – a posadil ho na mísu. Hugo se podíval kamsi mimo Jeana s výrazem příjemně pobaveného filozofa. A přestal čůrat.

Jean naklonil hlavu.

Hugo na klozetu ničeho nevykonal.

Jean ho vzal zpátky do vany. Simon, jenž celou scénu sledoval s výrazem přísného arbitra, vstoupil okamžitě do akce.

„Vana ne!“

„Hugo už ne pipi,“ řekl Jean.

Simon uvažoval – tři vteřiny, během nichž bylo možno vidět, jak váží důkazy, posuzuje situaci, dospívá k závěru. Pak si sedl zpátky a udělal Hugovi místo.

Jean usadil Huga do vany. Hladina se zvedla.

„Tak,“ řekl, „teď vás musím znovu namydlit.“

Simon vyskočil s radostí, jež nepotřebovala další důvod. Hugo položil dlaň na hladinu.

Jean nalil mýdlo. Začal mýt Huga. Simon přijel se svou mašinkou podél okraje vany a zastavil u Hugovy ruky.

„Tů-tů,“ řekl tiše.

Hugo se usmál. Neodtrhl pohled od hladiny – ale usmál se, tím drobným, soustředěným úsměvem, který se Jean za osm let naučil číst jako básník čte rukopis: pomalu, pozorně, s vědomím, že každý znak váží. Jean to viděl, protože Jean se naučil dívat tam, kde to ostatní vzdávali, do koutků výrazu, do záhybů tváře, do těch nepatrných pohybů, jimiž Hugo říkal to, pro co neměl slova a pro co slova ostatně ani nestačila.

Zvenku projela tramvaj.

Jean klečel u vany, s mýdlem v dlani, a myslel na tu větu z ordinace – teď teprve chápu, jaké to je mít normální dítě – a poprvé za dlouho ji neslyšel jako výčitku ani jako připomínku slepoty. Slyšel ji jako to, čím vždy byla: jako větu člověka, jenž tehdy nevěděl, co přijde. Jenž netušil, jaký svět se mu otevře – ne lepší a ne horší, ale jiný, vybavený jinými smysly, jinou trpělivostí, jiným způsobem čtení úsměvů.

Hugo měl dlaň na hladině. Voda mu protékala mezerami prstů. Simon točil kolečky.

Jean kleče u vany si říkal: tohle zapíšu. Byla by to dobrá kniha.

A přesto věděl, že nezapíše.

Jako tolikrát, co si tu větu řekl.

Ví, že si to nezapíše, protože to není možné zapsat.

Ale pamatoval si. Přesněji než cokoliv, co kdy zapsal – přesněji než bílé světlo v ordinaci, přesněji než Célininy vzlyky, přesněji než prázdná polovina postele. Pamatoval si mandlové mýdlo, studenou dlaždici pod kolenem, Simonův tichý výkřik nad modřinou a Hugoův úsměv nad hladinou vody.

Existují věci, na které si člověk nezvykne nikdy.

Tato byla jiná.

PRÓZA – 2. místo

David Seltenreich, Praha

— David Seltenreich
Praha**Přijde sulc do baru**

Přijde sulc do baru a třese se jako kůň, barman na to kouká, tuší, že ten už má dost, sulc sedne na stoličku k pultu a poroučí si panáka, ale barman říká, hele, frajere, tobě už nenaleju, vidim, že ty už seš mimo, třeseš se jak kůň, každej by měl znát svojí míru, jenže sulc na něj koukne tak strašně ošklivě, že jako jestli mi nenaleješ, tak se ti stane něco hodně zlého, pak to zopakuje, tentokrát ráznějc a praští pěstí, až všechny skleničky nadskočí, lidi se po něm začnou otáčet a je to celé trapné, nalej panáka a kušuj, říká ten sulc a barman neví, co teď, z tohohle budou jenom problémy, to už vidí rovnou před sebou docela jasně jak olej od Rubense, lidi ho pozorujou, zkusí to ještě jednou, mírnějc, navíc se malinko bojí, sice se třese jak kůň, ale jinak to bude asi tvrděj chlápek, říká, pane sulc, ale přemýšlejte sám, přece vy už jste se dneska napil dost, jenže sulc neposlouchá, nezajímá ho to, ty houby víš, co já teď potřebuju a co mi udělá dobře, my huspeniny máme úplně jinačí zažívání než vy lidi, tak nekecej a pádľuj, nakonec už to ale nevydrží a přelege pult, docela obyčejně si vyskočí nahoru, přeplazí se na druhou stranu a zase sleze, jde k flaškám, vezme skleničku, sám si naleje kolik chce, barmana se neptá, protože už ví, že s ním nic není, že z toho chlapa trochu empatie nevytáhne a že se zkrátka musí obsloužit sám, barman je z tohohle ještě zmatenější, třeští oči a drží se pultu, sulce tu neobsluhuje často a ještě nikdy neviděl žádnýho, co by měl takový sebevědomí, sulc si to hodnotí jednoznačně, barman na něj čumí jak Bulhar do míchačky, je to hňup a je to smutný, když si jeden pomyslí, že i takový lidi maj větší práva než sulc, zkrátka už si nalil, ani se nevrací na druhou stranu, rychle to do sebe hodí a dá si ještě druhej, teprve tak po třetím se pořádně oklepe, fuj, to je ono, jednoho to zrovna nakopne, zvlášť, když má za sebou to, co já, to mu najednou ujede nahlas, barman na něj furt zírá, ale teď se opatrně zeptá, co že to máte za sebou, sulc se uchechtne, vida, je ten blbeček taky zvědavej, no tůdle, ale barman pořád tak kouká, teď i trochu smutně, že s ním sulc nechce mluvit, evidentně si u něj přece jen zjednal trochu úcty, občas je potřeba porušit pravidla, abyste si zjednali autoritu, tak že on je takovej roztomilej, tak já mu to povím, soudí sulc, spustí nahlas, jó, panečku, to já jsem byl na frontě, ve válce, v první linii, právě jsem se vrátil, to proto jsem se tak třásl, žádněj alkohol, to bylo jedinej zděšení, zděšení a hrůza z toho všeho, co je člověk

schopnej udělat člověku a huspenina huspenině, tam jeden vidí věci, že by si radši oči vypíchl, jen aby na to koukat nemusel, ale to nejde, už to zahlídl, už to v něm je, už to v něm vězí jak hovno v potrubí, to už jde jedinou cestou, cestou dovnitř, ven už to nikdy nedostanete, všude teče krev, stříká z hlubokejch ran, teče a teče a teče vám do duše, už se toho nezbavíte, nikdy nemůžete vylézt ven, jste přece sulc, už tím stojíte na straně tý hrůzy, už tím, že jste jeden biologickej druh s těma hovadama, tak už tím jste vinný, to platí pro lidi úplně stejně, ona ta kolektivní vina přece existuje a je zaklíněná v každým z nás, že jsme tomu nezabránili, že jsme neudělali svět ani o trošku lepším místem, že v něm furt dochází k takovejch hrůzám a nám nezbyvá než bezmocně přihlížet, jestli chceme odejít živí, to jen ty největší hrdinové se dovedou vzbouřit, dovedou něco udělat, dovedou ukázat, že je v nich něco víc než jen sprostá zbabělá myš, co jí máme v sobě všichni ostatní, vy i já, každej tady okolo, jak tu sedí, to třeba ani nevíme, ale každej z nás je krysa, která zradí, když si musí zachránit zadek, když se bojí, že mu ta koudel hoří už moc blízko u prdele, jenom ty opravdu statečný se proti tomu vzbouří vlastní smrtí, měl jsem takovýho kamaráda, kterej měl koule, kterej se toho nebál, šel do všeho se vztyčenou hlavou, toho střelili, když tahal zraněnýho nepřítele k lazaretu, střelili ho do břicha a on ještě chvilku byl při sobě, tak řval a křičel, ale nekřičel o pomoc, křičel jenom z radosti, z nepokrytý radosti, že přece něco udělal, že přece nechcípнул tak marně jako ostatní, že se přece aspoň o něco snažil, o něco, v čem je plno humanismu i huspenismu, o něco, co má smysl, tak by to měl bejt každej, řval radostí a krev se mu vsakovala do země, když tak volal, já stál kus od toho, kus za krytem, mohl jsem běžet pomoci ještě i jemu, ale já se neodvážil, já ho tam jen nechal a poslouchal jsem to jeho volání, tu jeho marnou modlitbu k opravdovému bohu, jedinému, kterej existuje, k našemu svědomí přece, který s náma půjde až do naší nejdelší smrti a bude nás hryzat právě jak ty obrazy, nechal jsem ho tam a on řval, ale když už opravdu cejtil, že přišla jeho poslední minutka, tak najednou utichnul, všechno mlčelo, odešel docela klidně, docela mírně, měli jsme všichni k němu náramnou úctu, takovejch sulců kdyby bylo víc, nemuseli bychom se o sebe bát, protože by ani k žádnýmu násilí nikdy nedošlo, to byl sulc, jakej se běžně nevidá, to byl sulc intelektuál, on na všechno hleděl skrz ty svoje mravní zákony a Kantovský imperativy, ale i když to byl takovej intoš, tak se nebál, tak neseděl připosraně doma, ale šel do první řady a dělal něco, co nás posunulo všechny, i kdybychom o něm ani vůbec nevěděli, tak stejně ten jeho odvážnej čin promluvil do našich životů, na mně se to taky podepsalo, to jste přece viděli, že jsem se třásl jako kuň, barman se v duchu sulcovi omlouvá, že ho podezíral jako nějakýho ochmelku, von přece fakt zažil věci, jaký by nikoho potkat

neměli, takový zážitky dělají ze zdravých mrtvoly bez duše, která jim visí zplhlá na půdě, tenhle to nakonec ustál docela dobře, je to sulc, jakýho je potřeba si vážít, stejně uvažují i všichni okolo, nemají, co by řekli, jenom v němý účtě zírají, říkají si, tady je hrdina, on si to nemyslí, ale že to všechno přečkal a že o tom takhle dovede přemejšlet a mluví o tom, že šíří ty zprávy a tím dělá to nejvíc, co může, aby zabránil opakování těch strašnejch mordů, tak už proto je to přece hrdina, šíří vlastně evangelium zesnulého mesiáše, sulce, co teď leží někde na krvi zbrocených polích, ale klidnej a blaženej, že řekl svoje tomuhle světu, na jeho hrobě jednou vyrostou vlčí máky, ta skromná památka nekonečný záře, co z něj za života šla, pořád dělá mnohem víc, než na co my jsme se kdy zmohli, co my ostatně děláme, sedíme tu a chlastáme, nemyslíme na to, že někde jinde lidi a huspeniny docela takový jako my chcípají jen kvůli tý prašivý nenávisti, měli bychom se snažit taky udělat něco dobrýho, tři se už zvedají a letí na nejbližší vojenský velitelství, aby se zapsali do armády, dalších pět utíká na charitu, že se nabízí na pomoc do Afriky, musejí přece taky něco dělat, aby sobě ulevili, musí se alespoň trochu opancéřovat před tím střetnutím se zhmotnělým svědomím, který je u nich tak žalostně zanedbaný, musí spáchat trochu toho dobra, ti co neodcházej, zůstávají jenom proto, že přes slzy nevidějí, kam šlápnout, barman se konečně odhodlá promluvit, vy jste sulc, kterýho si nelze nevážit, vždyť vy jste přece bojoval i za nás, pijte, pijte kolik potřebujete, abyste zapomněl, pijte, vy si to zasloužíte, sulc to poslouchá vesměs s radostí, těší ho to, tak rovnou vytáhne spod pultu další tři flašky a obrátí je do sebe, je teď z toho veselej, nakonec už to sulc nevydrží, smích z něj dočista vyprskne, dá barmanovi herdu do zad, sulc se směje, ty hovado, říká barmanovi, tys mi na to skočil jak na špek, vždyť já nikdy v žádný válce nebyl, to mi řekni, ty pitomče, od kdy huspeniny válce, ty seděj doma ve spíži, já jsem fakt akorát v lokále za rohem trošku přebíral, proto jsem se tak klepal, každopádně koukám, že jsem tu zase spáchal hodně dobra, to je fajn, to se hodí vždycky to lidstvo polepšit, taky napít se zadarmo, to se neodmítá, jen si to jeden musí umět zařídít, jak se to říká, jak se uděláš, tak se budeš máš, za to pití ti teda děkuju, starý brachu, vrací se přes pult a furt se směje, směje se tolik, až se třese, třese se jako kůň a třese se tak strašně moc, až se dočista celej přetřese a vytřese, najednou je úplně otřeseněj a nabírá tvar koně, ksicht se mu prodlužuje a taky nohy, roste mu hříva, nakonec je z něho dokonalej anglickej plnokrevník, shodí oháňkou všechno, co stálo na baru, barmanovi řekne, no co má znamenat ten protaženej obličej, pak odchází středem, navíc koně ve válce bojují, to je pravda, to jim nikdo neodpáře, dokonce umírají ve válkách víc než lidi, rozrazí dveře a je na ulici, kráčí městem pryč, barman na to nevěřičně zírá, furt ten přelud nezmizel, měl by sakra s tím pitím přestat, klepe se

z toho jako kůň, anebo sulc, sám už pořádně neví, tolik ho to celé zmátlo, tak zavře bar, jde na protialkoholní léčení, protože tohle je na něj moc, nakonec se dá do ligy proti lihovinám a natáhne tam ještě několik dalších lidí, sulc se třese jako kůň a kůň se třese jako sulc, zase spáchal trochu dobra na tomhle světě, ještě k tomu se napil a nestálo ho to ani korunu.

— Dobromila Duchoňová
Znojmo

PRÓZA – 3. místo

Dobromila Duchoňová, Znojmo

Vstávej, kdo si myslíš, že jsi, Sněhurka?

PROLOG

11. listopadu podle slavné pranostiky přijíždí svatý Martin na bílém koni.

Znala jsem ho.

Ve skutečnosti přináší spíš déšť.

A bahno.

ČÁST I: Sudičky

„Děti, co byste dělaly, kdyby vás zavřely samotné do místnosti s cukrovým vatovcem?“ vymrští paní učitelka na začátku interaktivní hodiny filozofie násilně žáky z polospánku.

Zdá se, že zbytečně.

„Snědly byste ho jako Shaggy a Scooby ve *Scooby-Doo 2: Nespoutané příšery*, nebo byste se rozbrečely a brečely tak dlouho, než by se stal *slaným* cukrovým vatovcem?“ snaží se je navodit.

Zjevení.

Darovat sílu pod stromeček a nalézt tam peptidy a kolagen, rozdíl mezi mužem a ženou je ten, že ženy nemají tak silně vrstvenou pokožku. Mají vyšší náchylnost ke střím.

Ke zjizvení.

Zato muži si ani nemusí dát řasenku; už v kolébce jim sudičky nadělily lepší řasovou hustotu do vínku.

A ženy nemají stejnou sílu – vynikají ve schopnosti scvrknout se; příliš se otevřít, příliš se zavřít, nechat se zavřít do místnosti se zdrojem pláče a strachu a cukru.

Žačka se ozve bez vyzvání: „Čert to vem. Samotný tok času už totiž stačil rozpustit cukrovou vatu v zapomnění – nám všem.“

Učitelka si poprvé všimne, že v první lavici někdo sedí, ale snaží se to nedat znát a jen zamrká: „Cukrovou vatu...“ upře svůj pohled zaraženě na žákyňu, „v zapomnění? Myslíš, že bys nám to mohla upřesnit?“

Ze zadní lavice se rázem pohoršeně ozve: „Paní učitelko, tady je něco ulepený!“

„Jak je to možné? vymaní se ze svého zaražení učitelka, teď zmatená ještě o něco navíc, „vždyť jsem ty žvýkačky teprve nedávno –“

(odjinud) „Vstávej, kdo si myslíš, že jsi, Sněhurka?“

„– dala seškrabat zpod lavic.“

Pak se podívá zpátky k první lavici, ale nikdo už tam nesedí.

ČÁST II: Sněhurčino srdce

Mluvím se stromy. Na oběd je čevabčiči. Nejradší mám, když je ve vzduchu cítit sníh, který ještě nepřišel. Mám takový dojem, jako že jsem se zasekla – na základní škole. Učitelka češtiny tehdy kula pikle, a tak na hodiny s ní přesadila kluka z poslední řady do té první, ke mně.

Hloupá učitelka.

Jak bych mu zrovna já asi tak mohla pomoci?

Vždyť já sama měla pětky z diktátu; orchestru světél. A i když si pamatuju to světlo uvnitř mého břicha při jeho nově nabyté přítomnosti, stejně tak si pamatuju ještě jiné světlo; v mé hlavě; které bliká. Až po letech mi však došlo, že to byl tehdy *error alert*. Dodnes ale nevím, co bylo to světlo, které neblíká.

Byl to Bůh, nebo to byl diktátor?

Od té doby už jsem s ním nepromluvila. Na ranní hodinu češtiny jsem přicházela buď v sedm padesát devět, nebo vůbec.

„Prosím vás, omluvte mou dceru,“ vyfukal můj táta tehdy mé třídní učitelce SMSku.

„Důvod?“

Jo tak důvod, jo. Mm, jo tak důvod..., projíždělo tehdy nejspíš hlavou mému tátovi, snažícímu se někam zaškatulkovat pocit, jako když naráz zaburácí ze třídy ve vrchním patře, židle zavržou, křída zaskřípe, odpadkový koš se převrhne a vysypou se z něj ořezané ořezky oranžové trojhranné pastelky ze sady Mapped Color'Peps, nebýt které, bývala bych ty pastelky držela jako prase kost.

Rozsvícená žárovka.

„Nevolnost.“

Jako malá jsem byla vyzábblé dítě, oblečení mi plandalo. Pamatuju si, jak mi sestra říkávala: „Tobě by slušel i pytel od brambor,“ když jsem jí dovolovala mě fotit, i když zpětně si říkám: *Nepatlej mi ten make-up na obličej, je mi sedm.*

Možná, že jsem z toho pohádkového světa dětského věku nikdy tak úplně nevyrostla. Když se totiž už starší mně stane to, že se zúčastním filozofické olympiády, do posudku mi napíšu: „Šest celá sedm bodů z deseti, autorka má romantické představy.“

Vyhledám si, co to znamená „romantické“, a pak si přečtu ten posudek ještě jednou, ale to už je na něm napsaný: „Šest celá sedm – ty jsi naivní. Šest celá sedm – kdo si myslíš, že tě zachrání?“

Jenže když je mi osmnáct, opravdu sem přijede princ. Ujel sem dva tisíce kilometrů, ukazuje mi balenou vodu a ptá se mě, jestli v ní nejsou bublinky.

„*Putin – korol’. Nikto ne znaet, chto delat’.* (Putin je král. Nikdo neví, co dělat),“ ozve se z Google Translate mechanicky.

Jsi malý kluk a tvůj táta opravuje to, co pořád považuje za váš palác. Teče jen studená voda a ve škole ti přezdívalí Malý Princ.

Třpytky od plesových šatů se blyští v Mercedesu bílém jako sníh, co asi nahradil koně, když se blížil svatý Martin.

Srdce, kára, piky, kříže. Znojmo – Na Káře. Kuté pikle, prohrané páky, z rukou mi padající školní tácky a kříže, co se otáčí vzhůru nohama, v kině, kde jsme jen my dva, protože má ten horor příšerné hodnocení a všichni jsou na *Pat a Mat: Kutilské trampoty*. Ohřívač podlah nainstalovaný vzhůru nohama, jako když ho instalovali Pat a Mat.

Hrajeme Prší.

Ta hra spočívá v tom, že mi po ní tečou slzy.

Je mi dvaadvacet. Svazek šestnácti klíčů od nemovitosti v bezprostřední blízkosti kostela.

Z apartmánu číslo dva vede terasa, ale když otevřete skříňku pod umyvadlem, smrdí kanalizace.

V apartmánu číslo čtyři jsou dvě koupelny, dvě ložnice, výhled na Kraví horu, ale občas tam u té růžové vany nevyhnutelně smrdí kanalizace.

Vrátila jsem se. Vzpomínky na tvou přítomnost už tam nebyly. Jen prolomené rošty, prasklé okno, rýhy ve dřevě a padající držátka – i s celými šuplíky. Nože, co jsou tupé, a vývrtky – v jednom apartmánu jedna, v dalším tři, a ve zbylých nic.

Kam zmizely ty papuče, cos mi koupil v IKEA, aby mi nešla zima od noh? Kam zmizel

ten koupený knedlík z chladničky, který jsi už už chtěl jíst s česnekovou pomazánkou, dřív než jsem tě zhurta zastavila: „Nepatlej tu pomazánku na knedlík, je ti dvacet sedm – a už vůbec ho nejez jako chleba“?

Ten knedlík, který jsi, jak jsem následně po letech zjistila, nechal odepsat jako podnikatelský výdaj pro účetní společně s tou televizí z Facebook Marketplace a přezůvkami pro mě.

Ty už nejsi v tom domě.

Když odbijí kostelní hodiny, uběhlo dvanáct hodin.

A víc nic.

Ale i když jste na místech, kde je absence Boha, vy ho tam hledáte stejně.

I když jsou tam krysy, tolik krys, a zápach moči na chodníku, vy si řeknete prostě: Paříž.

A i když tam smrdí kanály, vy máte za to, že je to vaše vina.

Máte za to, že nebýt vás, nepršelo by.

Víš, myslela jsem si dřív – když jsem byla o něco mladší – myslela jsem si, že mi Lyon ukradne srdce, ale jedině, co mi ukradl, byla modrozelená peněženka z černobílého kabátu.

A když říkám „Lyon“, myslím tím tebe, ty ostudo gastronomického kapitolu; podle mě, když ti jako malému nastrčili na táboře sůl místo cukru do melty, nepoznal jsi to.

Ale srát na to; srát na tu občanku a na tu debitku a na tu kartičku do veggio menzy, kde maj krtkovej dort.

Na to, že jsem se vrátila do své vlastní země jako ilegální imigrant a na chatě jsem jako malá před svou rodinou rozohnila u hry Prší slovy: „Vy mě esujete!“ a na to, že mě táta vždy konejšil, že když nemám štěstí ve hře, budu ho mít v lásce, ale zdá se, že jedině štěstí, které mám, je z pekla.

Srát na to srdce, co je stále v mé hrudi. Na to, že většinou necítím nic.

Mohl bys mi prosím vrátit mou špionážní průkazku z dětství?

Zablácené Vánoce jsou (bílé Vánoce s tebou).

Veselé Vánoce a šťastný nový rok přeje

Mandy Moo (SEIPS)

ČÁST III: Otrávené jablko

Česká hyperpolyglotka Eva Spekhorstová, která se učí okolo padesáti jazyků, včetně těch mrtvých, a má synestezii, jednou uvedla, že důvodem, proč se i přes takovou znalost jazyků nikdy nenaučila rusky, je, že pro ni osobně ruština nemá hezkou barvu.

¹ Blíže ji pak specifikovala jako „sytě červenou a oranžovou, do toho všeho nepříjemně blikají světýlka“.²

Já nemám synestezii a naučila jsem se rusky. Myslím ale, že když je něco ošklivé, naopak to zdůrazňuje důležitost to co nejvíc znát – o to víc, když nemáte stejnou sílu. Jako že „židle“ se rusky řekne *stul*, „to voní“ se řekne *eto pachnět* a „hrůza“ se řekne *užas*, jako když se ukazuje, že predikce ohledně Ruska se nejlépe dělají možná tak, že si poslechnete, co Putin řekne, a pak předpokládáte samotný opak... když vám přijde, že vítr vane: „Jablečný štrúdle,“ to dost možná doopravdy nebe hřmí: „Proč máš na sobě ten hloupý králičí kostým?“

Když vám přijde, že vítr vane: „Závine čerstvého vzduchu,“ to dost možná doopravdy nebe hřmí: „*Nu, pogodi!* Ty nemáš žádné karty. Vždyť ty nemáš ani svou kartičku.

Jen počkej, princezno, jen počkej, Sněhurko, jen počkej – zajíčku.“

A tak vrátíte ten prokletý svazek šestnácti klíčů.

To seškrab.

A tak vrátíte ten prokletý svazek patnácti klíčů.

A vycházíte ven z té místnosti. Ven z té budovy. Ven z toho domečku z karet.

A všude kolem je sních.

¹ MATOUŠEK, Tomáš; ZAVŘEL, Marek. KONTEXT: Studentka se domluví 48 jazyky. Vybírám si je podle barvy, říká. iDNES.cz [online]. 17. 7. 2022 [cit. 10. 4. 2026]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/hyperpolyglotka-spekhorstova-48-jazyku-vymrele-kultura-dejiny.A220715_125040_domaci_imat

² EISENHAMMER, Milan. Není to talent, jde o dřinu, říká osmnáctiletá polyglotka. Ovládá 48 jazyků. iDNES.cz [online]. 24. 9. 2022 [cit. 10. 4. 2026]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/onadnes/vztahy/polyglotka-eva-spekhorstova-jazyky-barvy-vzdelani-skola-rec.A220831_130310_ona-vztahy_albe

Abecední seznam účastníků HVH 2026

- Antoš Lukáš, *Střezivojice*
 Bárta Jan, *Brnišov*
 Bartoš Vojtěch, *Praha*
 Beatrice Rychecká, *Frydek-Místek*
 Bednáriková Michaela,
Jablonec nad Nisou
 Bitmanová Nela, *Brno*
 Burak Tomáš, *Šimonovice*
 Burian Tomáš, *Láz*
 Cidrychová Klára Julie, *Most*
 Círek Alex, *Chrbonín*
 Čapek Tomáš, *Katovice*
 Červenka Karel, *Blansko*
 Dicko Eszter, *Blučina*
 Dorociaková Anna Marie,
Bohuslavice u Hlučína
 Dorothea Dobešová, *Praha*
 Duchoňová Dobromila, *Znojmo*
 Dundrová Emilia Rose, *Holice*
 Fabíková Nela, *Horní Datyně*
 Golev Timofey, *Praha*
 Grečner Cyril, *Praha*
 Hašková Tereza, *Vyškov*
 Havlová Dita, *Bystřice nad Pernštejnem*
 Heies Jáchym, *Loděnice*
 Hellerová Magdalena, *Praha*
 Hrbáčová Veronika, *Ostrava*
 Hrobárová Dominika,
Hrušovany nad Jevišovkou
 Hybšmanová Romana, *Hradec Králové*
 Christensen Max, *Praha*
 Janouchová Anna, *Lanškroun*
 Jirouš Vincent, *Stachy*
 Jurmanová Zina, *Stará Boleslav*
 Kazdová Apolena, *Ústí nad Labem*
 Kittrichová Eliška, *Praha*
 Klučinec Jan, *Brno*
 Knoblochová Alice, *Kosmonosy*
 Korger Vojtěch, *Hodonice*
 Kořínek Ondřej, *Šternberk*
 Králová Barbora, *Kublov*
 Krátká Natálie, *Dub nad Moravou*
 Kratochvíl František Václav, *Praha*
 Krejčí Kateřina, *Zbyslavice*
 Křivanec Filip, *Chodouň*
 Kubánková Barbora, *Jirkov*
 Kubíková Barbora, *Krupá*
 Kulhavá Daniela, *Olomouc*
 Kvasničková Magdaléna, *Liberec*
 Liczki Linda, *Praha*
 Lorencová Ema, *Vroutek*
 Martínek Jan, *Osvračín*
 Matějová Zuzana, *Pardubice*
 Matouš Lukáš, *Ústí nad Labem*
 Matyášová Josefína, *Lužná*
 Mazurková Bára, *Děčín*
 Menšík Matěj, *Moravské Budějovice*
 Miléřová Eva, *Adamov*
 Nohýnek Oldřich, *Praha*
 Nosálová Dita, *Chrudim*
 Nováková Alžběta, *Děčín*
 Nováková Eliška, *Čáslav*
 Ondrušek Vojtěch, *Rožnov p. Radhoštěm*
 Ondrušová Liliana, *Blatnice p. Sv. Ant.*

Ordeltová Magdaléna, *Brumov-Bylnice*
 Papoušek Lukáš, *Jihlava*
 Pavlisová Anna, *Žďár nad Sázavou*
 Phamová Quynh Trang, *Praha*
 Pirnerová Nela, *Hradec Králové*
 Platlová Kristýna, *Most*
 Polcar Kryštof, *Lysá nad Labem*
 Prekslová Denisa, *Kosmonosy*
 Prokopová Angelika, *Praha*
 Přílučická Amálie, *Zlín*
 Rodrová Karolína, *Lázně Libverda*
 Růžičková Taťána, *Mikulov na Moravě*
 Říhovský Jakub, *Plzeň*
 Sejšková Kateřina, *Kladruby nad Labem*
 Seltenreich David, *Praha*
 Souhop Vítek, *Brno*
 Stanislav Adler, *Ruprechtov*
 Steklá Mariana, *Odřepsy*
 Stoklásek Martin, *Praha*
 Stryk David, *Ostrava*
 Synovcová Šárka, *Hořovice*
 Šimíčková Ema, *Moravany*
 Šimko Sebastian, *Mnichovice*
 Šrámková Kateřina, *Jesenice*
 Štroufová Veronika, *Radostín*
 Šváchová Valentýna, *Soběchleby*
 Švecová Lada, *Mosty*
 Tiefenbachová Olga, *Olomouc*
 Trubačiková Hana, *Brno*
 Trubka Teodor, *Praha*
 Vartová Anna,
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
 Vašíčková Anežka, *Havlíčkův Brod*

Vejšová Josefína, *Horní Dvořiště*
 Wertzová Emma, *Hradec Králové*
 Zacharová Kateřina, *Nymburk*
 Zálešáková Klára, *Frýdek-Místek*
 Zámostný Milan, *Sumrakov*
 Zápeca Ondřej, *Mokré Lazce*
 Zavřelová Jana, *Tišnov*

Ocenění autoři HVH 2026 – XVII. bienále

OBOR POEZIE

1. místo **Ondřej Kořínek**, Šternberk
2. místo **Daniela Kulhavá**, Olomouc
3. místo **Tomáš Burak**, Šimonovice

Další ocenění bez uvedení pořadí:

Vojtěch Bartoš, Praha
Alice Knoblochová, Kosmonosy
David Seltenreich, Praha
Milan Zámostný, Sumrakov
Quynh Trang Phamová, Praha
František Václav Kratochvíl, Praha
Magdaléna Kvasničková, Liberec

OBOR PRÓZA

1. místo **Eliška Nováková**, Čáslav
2. místo **David Seltenreich**, Praha
3. místo **Dobromila Duchoňová**, Znojmo

Další ocenění bez uvedení pořadí:

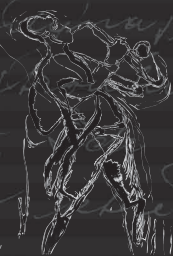
Vítek Souchop, Brno
Švecová Lada, Mosty
Barbora Kubánková, Jirkov
Veronika Štroufiová, Radostín
Sebastian Šimko, Mnichovice
Lukáš Papoušek, Jihlava
Tomáš Čapek, Katovice

Pořadatel:

Městské kulturní centrum Hořovice
Město Hořovice

Vydalo Městské kulturní centrum Hořovice
v květnu 2026 v nákladu 100 výtisků.

Grafická úprava a tisk Ludvík Řeřicha

HOŘOVICE
VÁCLAVA HRABĚTE